

කර්මාන්ත

සමස්ත උපනයන්

කාරුමික නිෂ්පාදන, අපනයන සහ එකතු වූ අයයන්හි ඇති වූ ඉහළයාම් වලින් පිළිබඳ වූ පරිදි 1993 වර්ෂයේදී කර්මාන්ත ආයයේ සැලකියුතු වර්ධනයක් ඇතිවිය. මෙය පවත්නා කර්මාන්තයන්හි නිෂ්පාදනය ඉහළයාම් සහ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ගණනාවක තව ධාරිතාවයන් බැහිවිමේ ප්‍රතිඵලයකි. 1992 වර්ෂයේදී මුරක වගයෙන් සියයට 12 කින් වර්ධනය වූ කාරුමික නිමුතුමේ වට්නාකම 1993 දී සියයට 14 කින් ප්‍රසාරණය විය. මෙම වර්ධනයට මූලික වගයෙන්ම සේතු වූයේ සියයට 13 කින් වර්ධනය වූ පෞද්ගලික ආයයේ කර්මාන්තයන් ය. මූල් කාරුමික නිෂ්පාදනයන් අවත් එකකට පමණක් දායක වත්නා වූ රාජ්‍ය ආයයේ කර්මාන්තයන්ද සියයට 20 ක වර්ධනයක් වාරකා කරන ලදී. මෙම සිත්ගන්නා දුර්ල නිෂ්පාදන ප්‍රසාරණයන් සමගම කාරුමික ආරථිකයේ ප්‍රධාන වර්ධන ආයය බවට පත්වී ඇත. එසේම මෙම නිෂ්පාදනයේ වර්ධන ශ්‍රී යාකුරින්වා දේශීය වෙළෙඳපාල මූල් කරගත් කර්මාන්තයන් මෙන්ම අපනයන මූල් කරගත් කර්මාන්තයන් වෙතින්ද පිළිබඳ විය.

පෞද්ගලික ආයය තුළ විශාල වර්ධනයක් වාරකා කළ කාරුමික උප ආයයන් වූයේ: රේඛිලි, ඇඳුම් පැළදුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත; රසායනික, රබර සහ ජ්ලාසර්ක නිෂ්පාදිත; ලෝහ නොවන බනිජ නිෂ්පාදිත; ආහාර පාන වර්ග සහ දුම්කොළ; දැව හා දැව නිෂ්පාදිත සහ කඩාසි හා කඩාසි නිෂ්පාදනයන්ය. රාජ්‍ය ආයයේ කර්මාන්තයන්හි නිෂ්පාදනය වැඩිවිමට මූලික වූයේ බනිජ කේල් පිරිපහුණුවේ නිමුතුමේ සියුම් වැඩිවිමය.

1993 දී අපනයන මූල් කරගත් කර්මාන්තයන් සමස්තයක් ලෙස ගන්වීට වි.ගැ.හි. වට්නාකම අනුව සියයට 21 ක සැලකියුතු වර්ධනයක් වාරකා කරන ලදී. 1992 දී රුජියල් දැයලෙක 76,699 සිට 1993 දී රුජියල් දැයලෙක 100,420 දක්වා කාරුමික අපනයන වට්නාකම වැඩිවිය.

නිෂ්පාදනය

1993 වර්ෂයේදී කාරුමික නිමුතුම් වට්නාකම මූරක වගයෙන් සියයට 14 කින් වැඩිවී ඇතුළුයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. බනිජ කේල් නිමුතුම් වට්නාකම බැහුර කළවීට කාරුමික නිෂ්පාදනයේ ඇස්තමේන්තු කළ වැඩිවීම සියයට 12 ක් විය.

1993 දී නිෂ්පාදනයේ වැඩිවිම වාරකා කළ කාරුමික උප ආයයන් වූයේ රසායනික, බනිජ කේල් සහ ජ්ලාසර්ක නිෂ්පාදිත (සියයට 25); කඩාසි සහ කඩාසි නිෂ්පාදිත (සියයට 18), රේඛිලි, ඇඳුම්පැළදුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත (සියයට 17), දැව සහ දැව නිෂ්පාදිත (සියයට 18), ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ (සියයට 7), සහ අන් තුනක සඳහන් නොවා නිෂ්පාදිත (සියයට 20) යන ආයයන්ය. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිත (සියයට 9) සහ සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත (සියයට 2) යන උප ආයවල නිමුතුමේ පහත වැට්ටීමක් වාරකා විය.

1992 දී මූරක වගයෙන් සියයට 20 කින් වර්ධනය වූ පෞද්ගලික ආයයේ කර්මාන්තයවල සමස්ත නිෂ්පාදනය 1993 දී තවදුරටත් සියයට 13 කින් වර්ධනය විය. රේඛිලි, ඇඳුම්පැළදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන, ආහාර, පානවර්ග සහ දුම්කොළ සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය, රබර සහ ජ්ලාසර්ක නිෂ්පාදිත යන කාරුමික නිෂ්පාදිත ගණයන් තුනෙන් මෙම වර්ධනය විශාල වගයෙන් ජනිත විය.

පෙහෙකම්හළ තුනක් සහ සම් හාණ්ඩ් නිෂ්පාදන එකකයක් පෞද්ගලිකරණය කිරීමක් සමග රේඛිලි, ඇඳුම්පැළදුම් සහ සම් හාණ්ඩ් උප ආයයේ නිෂ්පාදනයට මූල්මතින්ම වාගේ දායක වූයේ පෞද්ගලික ආයයේ කර්මාන්තයන්ය. ඉහළ නගිමින් පැවැතුන ආරක්ෂණවාදී ප්‍රතිපත්තින්හින් සහ දැඩි තරගකාරී තත්ත්වයන් සමඟ බවට රටවල පැවැති අභිජකර වෙළෙඳපාල තත්ත්වයන් යටතේ පවා රේඛිලි සහ ඇඳුම් පැළදුම් නිමුතුම් 1993 දී සියයට 17 කින්

වර්ධනය විය. පසුහිය වර්ෂයේ මෙම අංශයේ වර්ධනය සියයට 31 ක් විය. රේඛීපිලි, ඇදුම්පැලදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන අංශයේ සිදුවූ අඛණ්ඩ වර්ධනය පුරෝගීය සහ උතුරු ඇමෙරිකානු වෙළඳ පොල්වල් සඳහා යොමු වූ අපනයන මූල්‍ය කරගත් ඇඟෙර්මි කරමානක වල ප්‍රතිච්ඡලයක් විය.

දේශීය වෙළෙඳපාල සඳහා නිෂ්පාදනය කරනු ලබන කමිස, කලිසම්, යට ඇදුම් සහ මා ඇදුම් වැනි නිෂ්පාදනයන්හි නියුත්තු සුං පරිමාණ ඇඟෙර්මි කරමානකයන්ද මෙම සමඟේ වර්ධනයට දායක විය.

1993 වර්ෂය තුළ පාඨ වලට යටත් තොවන ඇඟෙර්මි අපනයනවල අඛණ්ඩ වර්ධනයක් සිදුවේ. මෙහිලා පුරෝගීය ආරථික හැඳුව (පු.අ.හ.) වෙත කරන ලද අපනයන විශේෂ විය. මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ ඇඟෙර්මි කමිණල් 200 ව්‍යාපෘතිය යටතේ 1993 වර්ෂය තුළදී ත්‍රියාන්තක වූ ඇඟෙර්මි කමිණල් 134 කි. රටට ලැබුන ඇඟෙර්මි පාඨ ප්‍රමාණයේ සිලින බව හේතුකාට, පාභුවලට යටත් තොවන ඇඟෙර්මි අපනයන වැඩිකිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය දිරීමත් කෙරිණි.

තරගකාරීනවයට හා අයහපත් විදේශීය වෙළෙඳපාලවලට මූෂණ පැවති, ඇඟෙර්මි කරමානකය රටේ විශාලම විදේශ විනිමය උපයන කරමානකය වශයෙන් තවදුරටත් රසිමට සමත් විය. 1993 දී ඇඟෙර්මි කරමානකය රුජියල් දශගත්‍ය 66,785 ක අපනයන ඉපුයිම් වාර්තා කරන ලදී.

1993 දී ඇඟෙර්මි කරමානකයාලා 200 ව්‍යාපෘතිය යටතේ කරමානකයාලා 134 ක නිෂ්පාදනය ආරම්භ කිරීමත් සමග ඇඟෙර්මි කරමානකයේ නිමුවුම්ගත බාරිතාවයේ සැලකියයුතු වැඩිවිමත් සිදුවේ. කෙයේ වෙතත්, ඇඟෙර්මි නිෂ්පාදන සැපයුම් සිදුවූ සෑහික වර්ධනය එම නිෂ්පාදනවල මිල ගණන් පතන දැමීමට කෙටිකාලීනව හේතුවිය. මැත කාලයේදී කරමානකයේ ප්‍රමිතීනවල වර්ධනයක් සිදුවී ඇතත්, නිෂ්පාදන තත්ත්වය තවදුරටත් උසස් කිරීම, නිෂ්පාදන ත්‍රියාවලිය සංකීරණ කිරීම මෙන්ම නිෂ්පාදන කටයුතුවල විවිධාංශිකරණය පහ වර්ධනය සඳහා ව්‍යා යෝගා අලෙවි උපතුම අනුගමනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙය විශේෂයෙන්ම වැදගත් වන්නේ මෙම කළාපය තුළම තැකී එන සෙසු අඩු පිරිවුයකින් යුතු නිෂ්පාදනයන්ගෙන් මතුවන වැඩිවින තරගකාරීනවය නිසයි.

තුළ කුටීම, විවිම සහ මූලුණුය යන අංශ තුනේන් සමන්විත ජේෂ කරමානකයේ මූලු නිමුවුම 1993 දී සැලකියයුතු ලෙස වර්ධන විය. මෙයට විශාල වශයෙන් දායක වූයේ සියයට 39 ක නිමුවුම් වර්ධනයක් වාර්තා කළ ශ්‍රී ලංකා අංශයේන් මෙවලයට යටත් අපනයන සඳහා තැක්කීරු වූ ව්‍යවසායකයින්ය. වර්ෂය තුළදී නිෂ්පාදන තත්ත්වයේ සිසු දියුණුවක් පෙන්වුම් කළ දේශීය වෙළෙඳපාලට තැක්කීරු වූ ජේෂ කරමානකයේ ද නිමුවුමේ ප්‍රසාරණයක් විය. ප්‍රධාන පාවතන් නිෂ්පාදන ආයතන තුනක සහ සුං පරිමාණ කරමානක රසක සිදුවූ නිෂ්පාදන වර්ධනය සම් යාණ්ඩ නිෂ්පාදන අංශයේ නිමුවුමේ වැඩිවිමට හේතු විය.

1992 වර්ෂයේ පැවති දිග නියහය හේතුවෙන් දුරවල ත්‍රියාකාරීනවයක් පෙන්වූ ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ නිමුවුම 1993 දී සියයට 9 කින් වර්ධනය විය. මෙම කරමානක ගණයේ පෞද්ගලික අංශයේ කරමානකවල සිදුවූ නිෂ්පාදන වර්ධනයට විශාල වශයෙන්ම හේතු වූයේ පිටි, ඇසුරුම් කළ තේ, කිර නිෂ්පාදන, විස්කේතු, සකව ආහාර, සිනි සහ මෙන්පැන් යනාදී කරමානකයන් ය. යෙදුවුම්වල ආයාත බදු අඩුවිමේ හේතුවෙන් නිෂ්පාදන පිරිවුය අඩු වූවිත්, මාගින් නිෂ්පාදනයේ ඉතා සුං පුළු වර්ධනයක් ප්‍රමත්ත පෙන්වුම් කරන ලදී. නිරෝත සඳහා තැක්කීරු වූ දුම්කොළ සකස් කිරීම, මාර්, ඉස්සයන් සහ එවති නිෂ්පාදන කරමානක ද ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ අංශයේ නිෂ්පාදනයේ වර්ධනයට දායක විය. ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ ගණයේ මූල නිෂ්පාදනයට විශාල බලපෑමක් කරනු ලබන දුම්කොළ නිෂ්පාදනය, සිගරට නිමුවුමේ වැඩිවිමේ හේතුවෙන් සියයට 6 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී.

1993 දී රසායනික, බහිජ තෙල, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන ගණයේ නිමුවුමෙන් අඩික් පමණ පෞද්ගලික අංශය මගින් සපයන ලදී. රබර නිෂ්පාදිත, කැමි රසායන ද්‍රව්‍ය සහ පොශාර, සායම් සහ වාර්තිෂ වැනි පෞද්ගලික අංශයේ කරමාන්තවල ඉහළ වරධනයක් වාර්තා විය. නිමුවුමේ මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන සාධකය වූයේ අපනයන සඳහා නැඹුරු වූ හි ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට යටත් ගෙවා සහ කරමාන්ත අන්වුසුම්, කාර්මික සහ කැමිකාර්මික අංශ සඳහා අවශ්‍ය වයර යනාදී නිෂ්පාදන කරමාන්තවල නිමුවුම් වැඩිවීමයි. රසායනික ද්‍රව්‍ය, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන ගණයේ ඉහළ ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා වර්ෂය තුළ දේශීය වෛලදපලේ පැවැති ඉහළ ඉල්ලුම්ද හේතුවිය.

ලෝහ තොවන බහිජ නිෂ්පාදන උප අංශයේ මුළු නිමුවුමෙන් පහෙන් හතරකට පමණ දායක වන්නේ පෞද්ගලික අංශයේ කරමාන්තයයි. ඉදිකිරීම් කරමාන්තයේ ඇති වූ දියුණු ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුකාටගෙන මෙම කරමාන්තවල අඩුව ප්‍රසාරණයක් 1993 දී ඇතිවිය. පිහිටිවූ, සිමෙන්ති, පෙරසට් කොන්ස්ට්‍රිට්, ඇස්බුජ්ටෝර්ස් සහ මූණික් සහ දියමන්ති කුළීම සහ ඔප දැමීම යන අංශයන්හි නියුක්ත පෞද්ගලික අංශයේ කරමාන්ත ඉහළ නිමුවුම් වටවම් වාර්තා කරන ලදී. විදුරු නිෂ්පාදනයේ නියුක්ත විශාලම කරමාන්ත ගාලාවක මාස 12 ක් තිස්සේ පැවැති කමිකරු ආරථිල් හේතුකාටගෙන එය වසා නිමිත් නිසා විදුරු සහ විදුරු නිමුවුම තොකවා පහත වැටුති. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට අයන් අපනයනයට නැඹුරු වූ තුඩා පිහිටා ප්‍රතිමා, බොලමයිටි නිෂ්පාදන සහ සැරසීමට ගන්නා ඉටුපත්දම් නිෂ්පාදන කරමාන්ත, ලෝහ තොවන බහිජ නිෂ්පාදන ගණයේ නිමුවුම් සැලකියුතු වැඩිවීමක් වාර්තා කරන ලදී. දියමන්ති සැකසීම් නියුක්ත විදේශීය ව්‍යාපාරික ආයතනයක නිෂ්පාදනයේ ඇති වූ දියුණු පහත වැටුම හේතුකාටගෙන දියමන්ති කුළීම සහ ඔප දැමීම් කරමාන්තයේ දුරවල ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්වුම් කරන ලදී.

කඩදාසි සහ කඩදාසි නිෂ්පාදන ගණයේ මුළු නිෂ්පාදනයෙන් තුනෙන් දෙකකට දායක වන පෞද්ගලික අංශයේ කරමාන්තයන් ප්‍රධාන වශයෙන් නියුක්ත වී ඇත්තේ මූල්‍ය සිල්පයෙහි, කඩදාසි සහ කඩදාසි බෝධි සැදිමෙහි සහ ලේඛල සහ කාවුන් නිෂ්පාදනයෙහි.

1993 දී කඩදාසි සහ කඩදාසි නිෂ්පාදන ගණයේ ඉහළ නිෂ්පාදනය විශාල වශයෙන් ඇති වූයේ මූල්‍ය අංශයනි. මෙම ගණයේ නිෂ්පාදිතයේ සැලකිය යුතු වැඩිවීමට ලේඛල සහ ඇස්බුජ්ම් පෙටිරි නිෂ්පාදනයද දායක වී ඇත. මූල්‍ය සහ සුරක්ෂිත මූල්‍ය කටයුතුවල නියුතු හි ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ කරමාන්ත ද වර්ෂය තුළදී ඉහළ නිෂ්පාදනයක් වාර්තා කරන ලදී.

ලි බඩු අංශයද ඇතුළත්ව දැව නිෂ්පාදනය 1993 වර්ෂයේදී පියයට 23 කින් ප්‍රසාරණය විය. විශේෂයෙන් ඉදිකිරීම් අංශ නිසා ඉහළ තිය දේශීය ඉල්ලුම්, අපනයනවල ප්‍රසාරණයන් නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීමට හේතු විය. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට අයන් අපනයන මූල්‍කර ගත් ලි පදනම් කරගත් ඇස්බුජ්ම් පෙටිරි, ක්‍රිචි භාණ්ඩ සහ ලියෙන් තැනු පෙළුම් බිඩු නිෂ්පාදන කරමාන්තවල නිෂ්පාදනයේ සැලකියුතු විරධනයක් වර්ෂය තුළදී පෙන්වුම් කරන ලදී.

මුළුමතින්ම පෞද්ගලික කරමාන්තවලින් යුතුක් සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන ගණයේ දුරවල ක්‍රියාකාරිත්වයක් 1993 වර්ෂයේදී වාර්තා කරන ලදී. වානේ බහාදුල්, වානේ නැඹුණුම් සහ වානේ අවවු වැනි නිෂ්පාදනයනි නියුක්ත වූ අපනයන මූල්‍කර ගත් ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ නිෂ්පාදන ආයතන දෙකක නිෂ්පාදනය නියුතු ලෙස පහත වැටුම මෙම ගණයේ නිමුවුම් අඩුවීමට මූලික වශයෙන් හේතු විය. කොස් වුවද, සකස් කළ ලෝහ, විදුලී උපකරණ, කොර්ල් සහ බලු වැනි නිෂ්පාදනයනි නියුක්ත කරමාන්තයනි නිමුවුම් වරධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ඉදිකිරීම් කරමාන්තයේ ඇති වූ අඩුවී වරධනයයි.

අන් තැනක සඳහන් තොවු නිෂ්පාදන කරමාන්තයනි නිෂ්පාදනය 1993 දී ආන්තික වශයෙන් වැඩි විය. පුරවන ලද යෙළුම් බඩු, රුවල් මිරු, බුරුස්, දීවර ආම්පන්ත සහ නයිලෝන් දැල් වැනි නිෂ්පාදනයනි නියුක්ත කරමාන්තවල නිමුවුම් වැඩිවීම් වාර්තා විය.

රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත නිමැවම් දරකාය

1.19 සංඛ්‍යා පටහන
රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන කර්මාන්ත නිමැවම් දරකාය 1991 - 1993
(1977 = 100)

කාර්මික ගණය	1991	1992	1993(අ)
1. ආහාර, පාන වහි සහ යුමිකොල	18.3	13.4	8.1
2. රෙදිපිළි, ඇශ්‍රම් පැලදුම් සහ සම නිෂ්පාදන	66.6	27.5	10.3
2.1 රෙදිපිළි	90.5	37.9	14.2
3. දැව හා දැව නිෂ්පාදන	12.3	20.5	25.4
4. කඩ්දාසී හා කඩ්දාසී නිෂ්පාදන	137.4	156.6	174.1
5. රසායනික නිෂ්පාදන	112.5	86.9	121.8
5.1 බනිජ තෙල්	113.1	91.8	129.4
6. ලෝහ තොටි බනිජ නිෂ්පාදන	143.5	143.4	124.0
6.1 සිමෙන්ති	171.4	179.8	152.5
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදන	111.5	125.7	92.4
8. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන	17.4	-	-
සියලුම ගණයන්	91.9	73.3	87.9
බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන හැර	68.2	52.7	41.7

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) කාවකාලික

ලංකා ප්‍රඹු (සියයට 61), ශ්‍රී ලංකා සිනි (සියයට 31), ලංකා වානෝ (සියයට 26), රාජ්‍ය පතල් හා බනිජ සංවර්ධන (සියයට 25), ශ්‍රී ලංකා සිමෙන්ති (සියයට 15), ලංකා පිහාන් (සියයට 10) යන ව්‍යවසායයන් නිෂ්පාදනයේ පහත වැට්ටිම් වාර්තා කර ඇත.

රජයේ ජනතාකරණ වැවිපිළිවෙල යටතේ 1993 වර්ෂය තුළදී මක්සේගම පෙහෙකම්හාල, සිභුරාන සිනි කම්හල සහ ගාල්ලේ සහ පුත්තලමේ සිමෙන්ති කම්හල් දෙකේ අයිතිය රාජ්‍ය අංශයේ සිට පොදුගලික අංශයට ප්‍රවිරත ලදී. වර්ෂය තුළ කළාපයේ පැවති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන් හේතුකොටගෙන පුත්තලම ප්‍රඹු ලේවායේ නිෂ්පාදනය පහත වැට්ටිම්, සිමාසහිත ලංකා ප්‍රඹු සමාගමේ නිමැවුම පහත වැට්ටිමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. රාජ්‍ය පතල් හා බනිජ සංවර්ධන සංස්ථාවේ නිමැවුම පහත වැට්ටිමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ සිමාසහිත ලංකා තොටිපෙට් සමාගමේ පැවති නිමි හාජ්‍ය තොග එකතුවයි. අමුදුව්‍ය සැපයීම ප්‍රමාණවත් තොටීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ලංකා වානෝ සංස්ථාවේ නිමැවුම පහත වැට්ටියි.

වර්ෂය තුළදී නිෂ්පාදන වැඩිවීම් වාර්තා කළ රාජ්‍ය කාර්මික ව්‍යවසායයන් වූයේ, ලංකා බනිජ වැලි (සියයට 85), ලංකා බනිජ තෙල් (සියයට 40), රාජ්‍ය දැව (සියයට 23), ජාතික කඩ්දාසී (සියයට 11) සහ රාජ්‍ය රබර නිෂ්පාදන සමාගම (සියයට 8) යන සංස්ථාවන්ය.

මෙම වසරේ ලංකා බනිජ තෙල් සංස්ථාවේ නිමැවුම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ වර්ෂය මුත්ල්ලේම තෙල් පිරිපහදුව බාධාවකින් තොරව ස්ථානමක වීමක් එහි නිමැවුමගත ධාරිතාවයේ ඇති වූ විරිත්තයන් ය. පසුකිය වසරේ තෙල් පිරිපහදුවේ බොරකෝල් පෙරුම් ඒකකය ප්‍රධාන ත්‍රිකිරණයක් සඳහා සහි 14 ක කාලයක් විසා තැබේය. වර්ෂය පුරාම පැවති ඉලමනයිට ගබඩා කිරීමේ පහසුකම් වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ලංකා බනිජ වැලි සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන මට්ටම ඉහළ යන ලදී. වසර මුත්ල්ලේම ඉහළ මට්ටමක පැවති දැව කපා හෙළිමේ කටයුතු හේතුවන් රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ නිෂ්පාදනය වැඩිවිය.

රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ආංශික වර්ගීකරණය අනුව බැලීමේදී රසායනික නිෂ්පාදන අංශය සියයට 40 ක උපරිම වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, නිමුවෙම් වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතික්ත් අංශ වූයේ දැව හා දැව නිෂ්පාදන (සියයට 24) සහ කඩ්දාසි හා කඩ්දාසි නිෂ්පාදන (සියයට 11) යන එවාය. නිමුවෙම් පහත වැට්ම් වාර්තා කළ අංශ වූයේ: රේඛිලි, ඇඳුම් පැලදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන (සියයට 62); ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොල (සියයට 40); මුලික ලෝහ නිෂ්පාදන (සියයට 26) සහ ලෝහ තොවන බනිජ නිෂ්පාදන (සියයට 14) යන එවාය.

එකතු වූ අගය

පවත්නා මිල ගණන් අනුව, පසුගිය වර්ෂයේ සියයට 24 වර්ධනය හා සැසදීමේදී, 1993 දී කරමාන්තයන්හි එකතු වූ අගය සියයට 21 කින් වැඩි විය. කරමාන්තගාලාවෙන් පිටත විට නිමුවෙම් වට්නාකමෙන් අමුවිංච, බලය සහ ඉත්තින වියදුම් අඩු කිරීමෙන් එකතු වූ අගය ලබාගනු ලැබේ.

1.20 සංඛ්‍යා සටහන
කරමාන්ත අංශයේ එකතු වූ අගය 1989 - 1993

(රුපියල් දෙලක්ෂණ)

කාර්මික ගණය	1989	1990	1991	1992(අ)	1993(අ)
1. ආහාර, පාන වගි සහ දුම්කොල	10,168	12,065	15,070	18,568	21,706
2. රේඛිලි, ඇඳුම් පැලදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන	5,746	7,167	8,542	14,630	18,994
3. දැව හා දැව නිෂ්පාදන (ගහ යාසේ ඇතුළුව)	496	485	571	677	831
4. කඩ්දාසි හා කඩ්දාසි නිෂ්පාදන	745	1,019	1,167	1,397	1,911
5. රසායනික දුවා, බනිජ තොල්, ගල් අභරු, රබර සහ ජෘයීම් නිෂ්පාදන	3,531	2,428	3,199	3,989	4,738
6. ලෝහ තොවන බනිජ නිෂ්පාදන (බනිජ තොල් සහ ගල් අභරු හැර)	1,218	4,742	4,905	5,918	7,153
7. මුලික ලෝහ නිෂ්පාදන	77	194	248	263	278
8. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ප්‍රවාහන උපකරණ	1,969	2,746	3,247	3,629	3,609
9. අන් කුත්‍ක සඳහන් තොවු නිෂ්පාදන	117	138	1,092	1,196	1,531
එකතුව	24,067	30,984	38,041	50,367	60,751

මුදය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික

(ආ) සංශෝධනය

1993 දී නිෂ්පාදන කරමාන්තවල මුළු එකතු වූ අගය රුපියල් දෙලක්ෂණ 60,751 ක් විය. නිෂ්පාදන වට්නාකමේ ප්‍රශ්නයක් වශයෙන් යන් විට, සාමාන්‍ය එකතු වූ අගය පසුගිය වසරේ සියයට 37 ක් සමඟ සැසදීමේදී, 1993 වර්ෂයේදී සියයට 36 ක් විය. එකතු වූ අගයේ අනුපාතය සියයට 50 කට වඩා වැඩි කාර්මික ගණයන් වූයේ: දැව හා දැව නිෂ්පාදන (සියයට 68); සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන (සියයට 61); ලෝහ තොවන බනිජ නිෂ්පාදන (සියයට 58); කඩ්දාසි හා කඩ්දාසි නිෂ්පාදන (සියයට 56) සහ ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොල (සියයට 55) යන කාර්මික ගණයන්ය. එකතු වූ අගයේ අනුපාතය සියයට 50 ට වඩා අඩු වූ කාර්මික ගණයන් වූයේ: රේඛිලි, ඇඳුම් පැලදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන (සියයට 27); මුලික ලෝහ නිෂ්පාදන (සියයට 19) සහ බනිජ තොල් සහ රසායනික නිෂ්පාදන (සියයට 16) යන කාර්මික ගණයන්ය.

බලය සහ ඉත්තෙන

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට කරන ලද විකලුම් අත්හැර විට 1993 වසරේදී කරමාන්තවලට අලෙවි කරන ලද ඉත්තෙනවල විටිනාකම සියයට 8 කින් වැඩි විය. උපත් තෙල් අලෙවිය සියයට 8 කින් ද බැර විසඳ් අලෙවිය සියයට 10 කින් ද වැඩි විය.

1.21 සංඛ්‍යා සටහන
කරමාන්තයන්හි බලය හා ඉත්තෙන ගාවිතය 1992 - 1993

අධිකමය	1992(ආ)	1993(ඇ)
1. විදුලි බල (ගිහ වොල් පැය) (ඇ)	1051.8	1183.0
1.1 යුතා කරමාන්ත	76.0	78.4
1.2 මධ්‍යම කරමාන්ත	505.2	602.2
1.3 විශාල කරමාන්ත	470.6	502.4
2. කාර්මික ඉත්තෙනවල දේශීය අලෙවිය (මෝ.වො.දහස්) (ඇ)	179.7	193.9
2.1 බැර විසඳ්	16.3	18.0
2.2 උපත් තෙල්	163.4	175.9

මූලයේ : ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය,
ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත පාස්ථාව

- (ආ) තාවකාලික
- (ඇ) සංඛ්‍යාධික
- (ඇ) කාර්මික නිෂ්පාදන හා අපනයන සැකසුම් කරමාන්තයද ඇතුළතය. කිලෝ වොල්ට් ඇමුවියර 50 ව අවු බාරිනාවයකින් උපත් කරමාන්ත යුතා කරමාන්ත වශයෙන්ද, කිලෝ වොල්ට් ඇමුවියර 50-500 අතර ගැනෙන එවා මධ්‍යම කරමාන්ත වශයෙන්ද, කිලෝ වොල්ට් ඇමුවියර 500 ව වැඩි එවා විශාල කරමාන්ත වශයෙන්ද තිරිවිතය කෙරේ.
- (ඇ) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය හැර සෙසු ආයතනවලට කෙරුණු විකිතීම්

1993 වර්ෂයේදී කරමාන්ත අංශය විදුලිබල භාවිතය සියයට 12 කින් වර්ධනය වී ඇත. මෙය යුතා පරිමාණ කරමාන්තයන්හි සියයට 3 ක, මධ්‍යම පරිමාණ කරමාන්තයන්හි සියයට 19 ක සහ විශාල පරිමාණ කරමාන්තයන්හි සියයට 7 ක වර්ධනයෙහි සංකලනයකි.

කාර්මික ප්‍රතිපත්තිය

දේශීය කරමාන්තයන්හි රාක්ෂණ්‍ය තරඟකාරීන්වය වර්ධනය කිරීම මූල්‍යාචාර ගත් කාර්මික ප්‍රතිපත්තිය වර්ෂය තුළදී අඛණ්ඩව හියාත්මක විය. ඒ අනුව, පසුකල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් කාර්මික හියාවලියට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම මෙන්ම කරමාන්ත අනුමත කිරීමේ පිළිවෙත සහ කිරුඩා වුළුවය යථානුකරණය කිරීම ද සිදුවිය. දිරි දීමනා වුළුවයේ විම්මකාවයන් අවම කිරීමේ අදහස්, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය (ශ්‍ර.ආ.ම.) මගින් ප්‍රදානය කරනු ලැබා දිරි දීමනාවන් වල වෙනසකම් රෙසක් ඇති කරන ලදී. බුද විරාමයන් අභ්‍යන්තර කිරීම, අපනයන අංශය සඳහා බදු ලිඛිල කිරීම සහ ආනයන බදු අවු කිරීම එයට අයන් විය.

පළාත් මට්ටමෙන් තොයෙකුන් පසුතල පහසුකම් සැපයීමෙහිලා සහ කාර්මික හියාවලියන්හි ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධිකරණයක් ඇති කිරීම දිරිමත් කිරීමෙහිලා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාක්ෂණ්‍ය හියාත්මක කරන ලදී. සබරගලුව, උව, දැනු, මධ්‍යම, වයඹ සහ උතුරු මැද යන පළාත් වල පිහිටුවන ලද ප්‍රාදේශීය කාර්මික දේවා කම්මු හයේ කටයුතු 1993 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී. එසේම එම පළාත් හි පිහිටුවා ඇති කරමාන්තයන් සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ විවිධ දේවාවන් සැපයීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්මික දේවා මධ්‍යස්ථාන හකක් ද පිහිටුවන

ලදී. දිවයිනේ දිප ව්‍යාප්තකව කාරුමේක ජනපදයන් පිහිටුවීම තුළින් ප්‍රාදේශීයව පහසුකම් දියුණු කිරීමේ රඟයේ වැඩිහිටිවිල යටතේ ඒ සඳහා අවසාන සෑරානයන් 34 ක් හඳුන්වා දෙන ලදී. වර්ෂය තුළ කාරුමේක ජනපද හතක් ගම්පහ, මාතර, ගාල්ල, මොනරාගල සහ හාටාවත යන ප්‍රාදේශීයව ආරම්භ කරන ලදී.

රට තුළ බතිර සම්පත් පදනම් කරගත් කරමාන්ත සංවරධනය හා වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් 1992 බතිර හා කැනීම් පනත යටතේ ඒ විද්‍යාත්මක සම්භාෂණ හා කැනීම් කාර්යාලය පිහිටුවන ලදී. පුමානුකුල පදනම්පත යටතේ ඒ විද්‍යාත්මක සිනියම් ගත කිරීම, රටේ පිහිටුවා ඇති බතිර සම්පත් හඳුනා ගැනීම සහ ඒවා ඇගයීම, බතිර සැකකිම සහ අපනානයන් කැනීම් පමුවුණුවල ඇති වාණිජමය ගක්කාවය ඇගයීම සහ බතිර සම්පත් යෝජිම හා කැනීම් කුටුෂු පාලනය කිරීම මෙම කාර්යාලය සඳහා කුටුෂු වේ.

පොදුගලීකරණය පිළිබඳ රඟයේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව, වර්ෂය තුළදී කැබිතට මණ්ඩලය අනුමත කළ වෙනත් මණ්ඩලය මගින් සීමාසහිත සීමාසහිත සීමාසහිත මත්ස්‍යගම රෙදිහිටි සමාගමේ සහ සීමාසහිත දුන්තුලම සිමෙන්ති සමාගමේ කොටස වලින් සියයට 90 ක් සහ සීමාසහිත රුහුණු සිමෙන්ති සමාගමේ සහ සීමාසහිත ලංකා කැනරීස් සමාගමේ කොටස වලින් සියයට 60 ක් බැහින් පිළිවෙළින් රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී දැකැක්‍රියාකාරී 128, රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 61, රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 2,028, රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 219 සහ රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 102 ක විටිනාකමට අලේවී කරන ලදී. මෙයට අමතරව, සීමාසහිත ලංකා පිහින් සමාගමේ සහ සීමාසහිත කුළුණි වයර සමාගමේ කොටස වලින් සියයට 37 ක් සහ සියයට 30 ක් මහරන කොටස නිශ්චුවක් මගින් පිළිවෙළින් රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 443 ට සහ රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 182 ව විකුණන ලදී.

කරමාන්තවලුට පහසුකම්

විමර්ශනයට හාරුනය වූ 1993 වර්ෂය තුළදී ද කරමාන්ත අංශයට සහනදායී කොන්දේසි මත මූල්‍ය ආධාර නොක්වා ලැබුණි. ජාතික සංවරධන බැංකුවේ පුරු හා මධ්‍ය පරිමාන කරමාන්ත ණය යෝජනා කුමාරය (පු.ම.ක.) කරමාන්ත වලට මූල්‍ය පහසුකම් සහයන ප්‍රධාන ප්‍රතිමූල්‍ය වැඩිහිටිවිල ලෙස ව්‍යාපෘති විය. මෙයට අමතරව ලංකා සංවරධන මූල්‍ය සමායනයන් (ලං.සං.මූ.ප.ං.) ජාතික සංවරධන බැංකුව (ජා.සං.බැ.) සහ වාණිජ බැංකු කරමාන්තකරුවන් සඳහා ග්‍යා සහ ප්‍රාග්ධන සහභාගිත්වය තුළින් සැපු මූල්‍ය පහසුකම් සහයනු ලැබේය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 1993 දෙසැම්බර අවසානය වන විට රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 4,309 ක් ග්‍යා මුදල් අවරණය වන පරිදි කුඩා පරිමාණයේ කරමාන්ත සහ පුරු හා මධ්‍ය පරිමාණයේ කරමාන්ත (පු.ම.ක.) I, II, III සහ IV වෙනුවන් සුරුකුම් 12,997 ක් නිශ්චත් කර තිබුණි. වසර අවසානය වන විට ග්‍යාකර 3,711 ක් සඳහා වූ රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 979 සම්පූර්ණයෙන්ම අයකර ගෙන තිබුණි. නොලියවන ලද ග්‍යා සම්බන්ධව සැලකන කළ ප්‍රධානය කරන ලද ග්‍යාකර 7,850 ක් මහ බැංකුව විසින් හිමිකම් පැමි 464 ක් පියවීම සඳහා රුපියල් දැකැක්‍රියාකාරී 66 ක මූදලක් ගෙවා තිබුණි.

1.22 සංඛ්‍යා සටහන

1993 දි ජාතික සංවර්ධන බැංකුව සහ සංවර්ධන මූල්‍ය සමායනය
විසින් සැපයීමට අනුමැතිය ද ඇති ගෝ සහ මූල්‍ය පහසුකම්

5

කාර්මික ගණය	රා.ස.බැ.						ස.ම්.ස.		මුද එකතුව	
	ප්‍රතිමූල්‍ය අනුමත කිරීම IV පු.ම.ක. යෝජනා කුමය		සංඛ්‍යා මූල්‍ය පහසුකම්		එකතුව		අනුමත කිරීම			
	සංඛ්‍යාව	වටිනාකම රුපියල් දෙ ලක්ශ	සංඛ්‍යාව	වටිනාකම රුපියල් දෙ ලක්ශ	සංඛ්‍යාව	වටිනාකම රුපියල් දෙ ලක්ශ	සංඛ්‍යාව	වටිනාකම රුපියල් දෙ ලක්ශ	සංඛ්‍යාව	වටිනාකම රුපියල් දෙ ලක්ශ
1. ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොල	528	243	27	603	555	846	75	329	630	1,175
2. රේඛිපිටි, අදුම් පැලදුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත	192	114	51	778	243	892	62	330	305	1,222
3. දැව හා දැව නිෂ්පාදිත	157	61	3	5	160	66	29	44	189	110
4. කඩිදායි හා කඩිදායි නිෂ්පාදිත	80	64	3	12	83	76	34	168	117	244
5. රසායනික උව්‍ය, බතිර තේල්, ගල් අහුරු, රේර සහ ජ්ලායේක නිෂ්පාදිත	101	95	30	476	131	571	71	361	202	932
6. ලෝහ නොවන බතිර නිෂ්පාදිත	101	28	-	-	101	28	29	589	130	617
7. මුළුක ලෝහ නිෂ්පාදිත	204	67	32	645	236	712	03	2	239	714
8. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත, යන්ත්‍ර සුව සහ ප්‍රවාහන උපකරණ	-	-	-	-	-	-	44	378	44	378
9. අත් තැනක සඳහන් නොවූ නිෂ්පාදිත	1,202	588	116	1,595	1,318	2,183	-	-	1,318	2,183
එකතුව	2,565	1,260	262	4,114	2,827	5,374	347	2,201	3,174	7,575

මුදයන් : ජාතික සංවර්ධන බැංකුව
ලංකා සංවර්ධන මූල්‍ය සමායනය

ජාතික සංවර්ධන බැංකුව (ජා.සං.බැ.) ගාය සහ ප්‍රාග්ධන සහභාගිත්වය තුළින් කාර්මික ව්‍යාපෘතීන් සඳහා සඡු මූල්‍යධාර සැපයිය. 1992 දී රුපියල් දෙලක්ෂණ 4,007 ක සඡු මූල්‍යධාර සහභාගිත් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති 312 හා සයදන කළ ජාතික සංවර්ධන බැංකුව විසින් 1993 දී රුපියල් දෙලක්ෂණ 4,114 ක සඡු මූල්‍යධාර ඇතුළත් ව්‍යාපෘති 262 ක් සඳහා අනුමැතිය දී ඇත. මෙම මූල්‍ය පහසුකම් විලින් ප්‍රධාන කොටසක් ලබාගත් ගණයෙන් ව්‍යුයේ: රෝඩිලි, ඇප්‍රමි පැලුදුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත; මූලික ලෝජ් නිෂ්පාදිත; ආහාර, පාන ව්‍යුහ දුම්කොළ; රසායනික නිෂ්පාදිත, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත යන ඒවාය.

ලංකා සංවර්ධන මූල්‍ය සමාගමනය කරමාන්ත අංශය සඳහා ගාය සහ ප්‍රාග්ධන සහභාගිත්වය වශයෙන් රුපියල් දෙලක්ෂණ 2,322 ක විටිනාකමින් සහිත ව්‍යාපෘති 347 සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී. මෙම මූල්‍ය පහසුකම් විලින් ප්‍රධාන කොටසක් ලබාගත් කාර්මික ගණයෙන් ව්‍යුයේ: ආහාර, පාන ව්‍යුහ සහ දුම්කොළ; රෝඩිලි, ඇප්‍රමි පැලුදුම් හා සම් නිෂ්පාදිත; රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත සහ සකස් කළ ලෝජ් නිෂ්පාදිත යන ඒවාය.

වාණිජ බැංකු මගින් කරමාන්ත අංශය සඳහා මූල්‍යය පහසුකම් සැපයීම 1993 වසරේදී ද නොකළවා සිදු විය. කොටස ව්‍යවද, 1993 සැප්තැම්බර දක්වා මුළු මාස නමය අවසානයේදී කාර්මික කුපුදු සඳහා සැපයුණු වාණිජ බැංකු අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය සියයට 8 ක අඩුවීමක් පෙන්වුම් කරමින් රුපියල් දෙලක්ෂණ 18,700 සිට 17,164 දක්වා පහත වැටුති.

පොදුගැලුක ආයෝජනය

තවදුරටත් සිදු කරන ලද ආරථික ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ලිහිල් කිරීම් වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1990 ව පසු කාලෝපරිවේදයේ පොදුගැලුක අංශය විසින් කරමාන්ත ශේෂුය තුළ කරන ලද ආයෝජන විශාල ලෙස වැඩි විය. පසුකිය වසර හතරක කාලය තුළ හඳුන්වා දෙන ලද ප්‍රතිපත්තින් අතර, දේශීය සහ විදෙශීය ආයෝජනයන් සඳහා සපයන ලද දිරිගැනීම් / පහසුකම් වැඩිකිරීම, විනිමය පාලන කටයුතු තවදුරටත් ලිහිල් කිරීම, වෙළඳාම සහ ගෙවීම් සඳහා වූ බාධා ඉවත් කිරීම, කාර්මික ප්‍රතිපත්තිය යථාරුකරණය කිරීම සහ දේශීය ව්‍යවසායකයන් සඳහා විදෙශීය මුදල බැංකු පහසුකම් වැඩිදුයුණු කිරීම ද ඇතුළත් වේ.

1993 වසර අවසාන වනවිට කරමාන්ත, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය මගින් 1990 ජනවාරි මය සිට හ්‍යියාත්මක කළ පුරෝගාමී කරමාන්ත සහ දැනට පවතින කරමාන්ත පුර්ල් කිරීමේ වැඩිහිටිවල යටතේ රුපියල් බිලියන 7 ක ආයෝජන ප්‍රමාණයක් කරමාන්ත 405 ක් තුළ ආයෝජනය කර ඇත. තව හෝ උසස් තත්ත්වයේ හාන්චි සහ ඉහළ මට්ටමේ තාක්ෂණය යොදාගත්තා කරමාන්ත දියුණු කිරීමේ අරමුණෙන් මෙම වැඩිහිටිවල හ්‍යියාත්මක කරන ලදී. එමෙනම් රුපියල් බිලියන 36 ක තව ආයෝජන ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ පවතින ව්‍යවසායයන් 280 ක් මගින් නිහිටිය. ඇහළම් කමිහල් 200 වැඩිහිටිවල යටතේ හ්‍යියාත්මක වන කරමාන්ත සඳහා ප්‍රාග්ධන වියදීම් අවශ්‍යතාවය රුපියල් බිලියන 4.8 ක් ලෙස ඇස්කමීන්තු කොට ඇත.

පුරෝගාමී කරමාන්ත සහ පවත්තා කරමාන්ත පුර්ල් කිරීම

කරමාන්ත, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය අනුමත කළ කරමාන්ත වල ආයෝජන කරන ලද ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 7 ක්. එම ආයෝජන ප්‍රමාණයෙන් සියයට 80 ක් පවතින කරමාන්ත පුර්ල් කිරීම සඳහා ආයෝජනය කොට ඇත. ඉතිරි ප්‍රමාණය පුරෝගාමී කරමාන්ත වල ආයෝජනය වී ඇත. පුරෝගාමී කරමාන්ත සඳහා වූ තව ආයෝජන විලින් විශාල ප්‍රමාණයක් රෝඩිලි නොවන කරමාන්ත සඳහා යොමු වී ඇත. රසායනික, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන ගණය, පුරෝගාමී කරමාන්ත වල කරන ලද මුළු ආයෝජනයෙන් සියයට 26 ක් එනම් රුපියල් දෙලක්ෂණ 346 ක් ලබා තිබුණි. මුළු ආයෝජනයෙන් හාගයක් පමණ ආහාර, පාන ව්‍යුහ දුම්කොළ, ලෝජ් නොවන තිෂ්පාදන සහ අන් තුළක සඳහන් නොවූ නිෂ්පාදන හාන්චි යන නිෂ්පාදන ගණයයන් ලබා තිබුණි. පවතින කරමාන්ත පුර්ල් කිරීම සඳහා කරන ලද තව ආයෝජනයන් අනුරින් රුපියල් දෙලක්ෂණ 4,348 ක් හෙවත්

මුළු ප්‍රමාණයෙන් සියයට 75 ක් ආහාර, පාන විඩි සහ දුම්කොල; රේඛිලි, ඇහැම් සහ සම් හාස්‍ය සහ රසායනික, රබර සහ ප්‍රායෝගික තීජපාදන යන තීජපාදන ගණයන් තුනෙහි ආයෝජනය කර ඇත.

1.23 සංඛ්‍යා දෙහෙතු
ප්‍රායෝගික සහ කරමාන්ත පූර්ව තීරමේ යෝජන තුම්බ යටතේ ඇති කරමාන්ත වල
දැනට ඔරු ඇති ආයෝජනයන්

කාර්මික ගණය	ප්‍රායෝගික ගර්මාන්ත		තීජපාදන පූර්ව තීරම්		උනතුව	
	විවෘතයන් ගණන	ආයෝගන ප්‍රමාණය (රු.ද.ලක්)	විවෘතයන් ගණන	ආයෝගන ප්‍රමාණය (රු.ද.ලක්)	විවෘතයන් ගණන	ආයෝගන ප්‍රමාණය (රු.ද.ලක්)
1. ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොල	8	107	34	1,989	42	2,096
2. රේඛිලි, ඇඳුම් පැලුම් සහ සම් තීජපාදන	4	84	71	1,331	75	1,415
3. දැව හා දැව තීජපාදන	1	1	4	30	5	31
4. කඩදායි හා තඩදායි තීජපාදන	5	92	15	213	20	305
5. රසායනික ද්‍රව්‍ය, රබර සහ ප්‍රායෝගික තීජපාදන	31	348	57	1,028	88	1,374
6. ලෝහ නොවන බිතිර තීජපාදන	5	290	9	453	14	743
7. සකක් කළ ලෝහ තීජපාදන	3	80	5	146	8	226
8. අන් තැනක සඳහන් නොවූ තීජපාදන	34	258	47	451	81	709
9. සේවා (අලා-කාරාය සඳහා විවෘත ශාක ඇතුළුව)	7	61	8	151	15	212
එකතුව	98	1,319	250	5,792	348	7,111

මූලය : කරමාන්ත, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ ඇති ආයෝජන

‘ලේකිය ආයෝජන ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානය’ ලෙස ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය (ශ්‍රී.ලං.ආ.ම.) නොකළවා වූයාකරගෙන යන ලදී. 1993 වර්ෂය තුළදී මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිස්ම පනතේ 17 වන වගන්තිය (වියෙෂ දිරි ගැනීමේ යෝජනා තුම්බ) යටතේ ශ්‍රී.ලං.ආ.ම. ව්‍යාපෘතින් 455 ක් අනුමත කළ අතර, වර්ෂය අවසානය වනවිට අනුමත කළ මූල ව්‍යාපෘතින් සංඛ්‍යාව, 1,179 දක්වා වැඩිවිය. මෙයින් ව්‍යාපෘතින් 721 ක් විවිධ කරමාන්ත ආරම්භ කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමඟ හිටිපුම් ඇතිකර ගන්නා ලද එවා විය.

1993 වර්ෂය අවසානය වන විට, වාණිජමය තීජපාදන කටයුතුවල තියුලී සිටි ව්‍යාපෘතින් පැවතාව 305 ක් විය. තීජපාදන කටයුතු ආර්ථික කර කිඩු ව්‍යාපෘති අතරින් 84 ක් කුට්‍යායක ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කළාපය (කා.ප්‍ර.ක.) තුළද, 40 ක් ඩියලම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කළාපය (වී.ආ.ප්‍ර.ක.) තුළද, 10 ක් කොළඹ ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කළාපය (කො.ආ.ප්‍ර.ක.) තුළද, 171 ක් දිවයින් සෙසු ප්‍රදේශ වල ද පිහිටුවා හිඳුවේ.

1.24 සංඛ්‍යා යටහන

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ව්‍යවසායයන් විසින් දැනට කර ඇති ආයෝජනයන් (අ)

කාර්මික ගණය	දැනට කර ඇති විදේශ ආයෝජනයන් (රු.ද.ලක්ෂ)	දැනට කර ඇති දේශීය ආයෝජනයන් (රු.ද.ලක්ෂ)	මුළු ආයෝජන (ආ)
1 ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ	16	197	133
2. රෙදිපිළි, ඇදුම් පැලුදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන	82	5,529	924
3. දැව හා දැව නිෂ්පාදන	03	109	-
4. කඩිදූසි හා කඩිදූසි නිෂ්පාදන	03	81	37
5. රසායනික ද්‍රව්‍ය, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන	23	3,503	393
6. ලෝහ තොටු බහිර නිෂ්පාදන	24	709	30
7. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන	09	1,557	30
8. අන් තැනක සඳහන් තොටු නිෂ්පාදන	64	2,687	273
9. සේවා (අලංකාරය සඳහා ව්‍යවහාර ඇත්තා ඇත්තා)	56	7,789	20,065
එකතුව	280	22,161	36,257

මුළය : ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය

(අ) ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ

(ආ) 1993 දෙසැම්බර 31 දක්වා

1993 වර්ෂය අවසානය වනත්විට, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ (වියෙන්ත දිරිදීමනා යෝජනා තුම්ය) ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවැති යෝජනා ක්‍රමයන්හි සැලකිය යුතු තව ආයෝජනයන් ප්‍රමාණයක් කරමාන්ත අංශයෙහි වාරකා ගත විය. එම කාලය වන විට, නිෂ්පාදන කටයුතු වල තියුලී සිටි ව්‍යවසායයන් අතරේ රුපියල් දැකැළ ස්ථාන 36,266 ක් ආයෝජනයක් සහිතව යෝජනා තුම් 280 ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවැතුණි. මෙම ආයෝජනයන්හි විදේශීය ආයෝජන සංඛ්‍යාතය සියයට 61 ක් විය. මුළු ආයෝජනයන් රෙදිපිළි, ඇදුම් පැලුදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන; රසායනික ද්‍රව්‍ය, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් සහ අන් තැනක සඳහන් තොටු කාර්මික නිෂ්පාදනයන් යන කාර්මික ගණයයන් පිළිවෙළින් සියයට 18, සියයට 11 සහ සියයට 8 ක් වශයෙන් හිමිකර ගන්නා ලදී.

1993 අවසානය වනත්විට ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ ඇති ව්‍යවසායයන්හි තියුතු මුළු සේවක සංඛ්‍යාව 122,165 ක් වූ ඇ අතර, 1993 වසරේ එක් වර්ධනය සියයට 17 ක් විය. මෙම සංඛ්‍යාවන් පුද්ගලයන් 69,952 ක් රෙදිපිළි, ඇදුම් පැලුදුම් සහ සම් නිෂ්පාදන අංශයේ යොදු සිටියෙන්. කෙසේ වුවද, මෙම අංශයේ ව්‍යවසායයන්ගේ සාපේශී සේවා තියුණුතිය, 1992 වසරදී සියයට 63 සිට 1993 වසරදී සියයට 57 දක්වා අඩු විය. රකිතා උක්පාදනයේ ඉහළ අනුපාතයන් වාරකා කරන ලද්දේ දැව හා දැව නිෂ්පාදන; රසායනික ද්‍රව්‍ය, බහිර තෙල්, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන සහ ආහාර, පාන විශී සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන යන කාර්මික ගණයයන්හියා.

1993 දී ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය මගින් අනුමත කළ ව්‍යාපෘතින්ගේ අංශකීති මුළු ආයෝජන ප්‍රමාණය රුපියල් දැකැළ 43,669 ක් විය. එක්සත් රාජධානිය, ජපානය, දකුණු කොරියාව, ජර්මනිය, නොංකොං, විස්ටෝලියාව, ස්වීඩනය, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, පකිස්ථානය සහ බෙල්කියම වැනි රට වැනින් විදේශ ආයෝජකයේ පැමිණියන්. 1993 වසරදී ශ්‍රී ලංකා.ම. විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘතින් අතර පරිසරක සියුම් උපකරණ, රබර කිරීමිකීති නිෂ්පාදන, රබර ලියෙන් සැදු ලි බෙඩු, කාබතික ජලය, රුලු සහිත ඇපුරුම් පෙවීම්, පිළින් නිෂ්පාදන, විදුලී උපකරණ, වාහන වලට අදාළ උපකරණ, විදුලී පණිවිච් පුවමාරු උපකරණ, පුද්‍යා බෙලගකින් උක්පාදනයන්, ව්‍යුමික උපකරණ, ස්විරණාහරණ, කොඩුබත් පොගොර කුට්, පාවහන් සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන විශී අන්තර්ගත වේ.

1.25 සංඛ්‍යා සටහන
ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාප - සේවා නිපුණත්වය සහ අපනයන ඉපැශ්‍රම් 1992-1993

කාර්මික ගණය	1992		1993(ඩ)	
	සේවා නිපුණත්වය (දෙපූලිවර අවසානයට සංඛාව)	දෙ අපනයන ඉපැශ්‍රම් (නැව්ස.) රු.ද ලක්ෂ	සේවා නිපුණත්වය (දෙපූලිවර අවසානයට සංඛාව)	දෙ අපනයන ඉපැශ්‍රම් (නැව්ස.) රු.ද ලක්ෂ
1 ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොල	2,480	1,730	3,094	2,838
2. රේඛීපිලි, ඇඳුම් පැලුලුම් සහ සම් නිෂ්පාදන	63,103	30,488	69,952	56,890
3. දුව හා දුව නිෂ්පාදන (ගෙහ හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ඇතුළුව)	58	18	628	145
4. කඩදාසි හා කඩදාසි නිෂ්පාදන, මුදුණු සහ ප්‍රකාශන	150	111	276	155
5. රසායනික ද්‍රව්‍ය, බෙනිජ තෙල්, ගල් ඇඟරු, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන	7,291	2,436	10,349	4,114
6. ලෝහ නොවන බෙනිජ නිෂ්පාදන (බෙනිජ තෙල් සහ ගල් ඇඟරු හුර)	6,966	3,315	7,270	3,410
7. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සුළු සහ ප්‍රවාහන උපකරණ	1,498	994	609	297
8. අන් තුනක පදනම් නොවූ නිෂ්පාදන	16,447	8,858	21,182	7,012
9. සේවා (ආ)	6,227	1,180	8,805	1,879
එකතුව	104,220	49,130	122,165	76,740

මුළය : ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය

(අ) තාවකාලික

(ආ) 'රියර ලංකා' හැර

1993 වසරදී ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය දේශීය ආදායම් පනත සහ බදු සම්බන්ධිත තීකි (සාමාන්‍ය දීරි දීමකා යෝජනා තුම්ය) යටතේ ව්‍යාපායනයන් 87 ක් අනුමත කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපායනයන්ගේ අපේක්ෂිත රුපියල් දැඟලක්ෂ 1,566 ක් වන අතර, එහි විදේශීය ආයෝජන දායකත්වය රුපියල් දැඟලක්ෂ 1,079 ක් සහ දේශීය ආයෝජන දායකත්වය රුපියල් දැඟලක්ෂ 487 ක් වේ. මෙම ව්‍යාපායන වල අපේක්ෂිත සේවා නිපුණත්වය පුද්ගලයින් 3,157 ක් වේ.

පසුගිය වසර හා සයදන කළ, 1992 දී ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට අයන් ව්‍යාපායනයන්හි දෙ අපනයන ඉපැශ්‍රම්වල වටිනාකම රුපියල් දැඟලක්ෂ 49,130 (වි.ගැ.හි. දැඟලක්ෂ 796) සිට 1993 දී රුපියල් දැඟලක්ෂ 76,321 (වි.ගැ.හි. දැඟලක්ෂ 1,133) දක්වා ඉහළ තහින ලදී. මෙය රුපියල් දැඟලක්ෂ 27,191 ක හෝ පියයට 55 ක වැනිවිතයි. වි.ගැ.හි. අගය අනුව මෙම වර්ධනය පියයට 42 කි. පසුගිය වර්ෂයේ පැවති මට්ටමට වඩා ගෙවී වර්ෂයදී රේඛීපිලි, තීම් ඇඳුම් සහ සම් නිෂ්පාදනයන් දෙ අපනයන වටිනාකම පියයට 48 කි වැනිවිතයි. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය ව්‍යාපායනයන්ගේ මුළු අපනයන ඉපැශ්‍රම් වැනිවිතයි. පැවති පියයට 74 කට දායක වෙමින් මෙම අංශය නොකළේ විදේශීය විනිමය ඉපැශ්‍රම් ප්‍රධානීය වශයෙන් හිමියාත්මක විය. විදුත් අමතර කොටස්, පුරවන ලද සෙල්ලම් බඩු, මතසා නිෂ්පාදන, රසායනික ද්‍රව්‍ය, රබර සහ ජ්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන සහ දුම්කොල නිෂ්පාදන යනාදිය ඇඟල්ලී නොවන අපනයන අංශයේ ප්‍රධාන අපනයන ඉපැශ්‍රම් පෙන්වූ නිෂ්පාදනයන් වේ.

1993 වසර තුළදී ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය, සිංගප්පූරුව, මැලේසියාව, ජර්මනිය, එක්සෑත් රාජධානීය, කුත්ත්වාව, ප්‍රාය, ඕස්ට්‍රොලිඩාව සහ මැද පෙරදිග යන රටවල ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කිරීමේ කාර්යයන්හි තීරණ විය. 1993 ජූනි 29 දින සිට 1993 ජූලි 1 දින දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා රජය සමග පැවති ආර්ථික විද්‍යාඥයන්ගේ වට්ටෝස සාකච්ඡාව ඇතුළුවි, තවත් දේශීය ආයෝජන සම්ම්‍යුතුව 5 ක් ශ්‍රී ලංකාවේ දී ප්‍රවත්තන ලදී.

1993 දෙසැම්බර් මස අවසාන වනවිට, ඇගඹම් කරමාන්තකාලා 200 වැඩපිළිවෙල යටතේ රකියා අවස්ථාවන් 70,000 ක් පමණ සපයම්න් ආයතන 134 ක් නිෂ්පාදන කටයුතු වල නියැලී සිටි අතර, තවත් ආයතනයන් 27 ක් ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේ විවිධ අවස්ථාවල නිරත වී සිටියන. මෙම වැඩපිළිවෙලට, පුද්ගලික අංශයන් දායක වූ ප්‍රාග්ධනයේ වට්නාම රුපියල් බිජියන 4.8 ක් ලෙසට ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 1993 වසරදී ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ වාර්තා කරන ලද මූල්‍ය රෙදිහිලි සහ ඇගඹම් අපනයන වලින් සියයට 52 ක් තැනිනම් රුපියල් දැනැංශ 29,589 ක් මෙම ආයතන මයින් අපනයනය කර ඇත.

නව කරමාන්තවල ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අරමුණෙන් සහ බොහෝ කරමාන්ත කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ ඒකරායි විමේ අනිවු ප්‍රතිච්චාක ඉවත් කිරීමේ අරමුණෙන් 1990 ට පසු කාලයේ ග්‍රැමීය අංශයේ කාර්මික කටයුතු තාගා සිටුවීමේ ප්‍රතිච්චාකයක් ආරම්භ කරන ලදී. කරමාන්ත, විද්‍යා සහ කාක්ෂණ අමාත්‍යාධාර අනුමත කරන ලද පුරුෂාම් සහ පවත්නා කරමාන්ත පුරුෂ් කිරීම යටතේ කරමාන්ත 348 ක් දිස්ත්‍රික්ක 21 ක් තුළ පිහිටුවා ඇති බව වාර්තා වී තිබේ. මෙම කරමාන්ත වලින් සියයට 40 ක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් පිටත පිහිටා තිබුණි.

1993 වසර අවසාන වනවිට ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ව්‍යවසායයන් 305 ක් දිස්ත්‍රික්ක 14 ක් තුළ ත්‍රියාන්තක වෙළේන් පැවැතුණි. කටයුතායක සහ තීයගම වේළඳ කළාප වල ඇති ඉහළ පසුතල පහසුකම් හේතුවෙන් මෙම ව්‍යවසායයන්ගෙන් සියයට 82 ක් එතම් ව්‍යවසායයන් 251 ක් කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක වල ඒකරායි වී තිබුණි. අම්පාර, ප්‍රිකුණාමලය, මධ්‍යකළුව, ව්‍යුතියාව, මොණරාගල, මානලේ සහ හම්බන්තොට වැනි දූෂ්කර පුද්ගලිවල ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ව්‍යවසායයන් ස්ථානගත වී තිබීම ද කැඳී පෙනෙන ලක්ෂණයක් විය.

ඇගඹම් කමිහල් 200 වැඩපිළිවෙල ත්‍රියාන්තක විමන් සමඟ, පෙහෙකමිහෘ විගාල සංඛ්‍යාවක් රටේ බොහෝ දූෂ්කර පුද්ගලිවල ආරම්භ විය. 1993 අවසාන වනවිට වාණිජ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද ඇගඹම් කමිහල් 134 ක් අනුරින් කරමාන්තකාලා 118 ක් කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක වලින් පිටත පිහිටුවා තිබුණි. මේ මයින් වාසි අන්තර් කරගත් දිස්ත්‍රික්ක අතර, අනුරුධපුර, රත්තපුර, කුරුණෑගල සහ කුගල්ල යන දිස්ත්‍රික්කවල පිළිවෙළින් කරමාන්තකාලා, 15, 13, 10 සහ 9 බැංකින් පිහිටුවා තිබුණි.

1.26 සංඛ්‍යා සටහන
නව කරමාන්තයන්හි ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය

(සංඛ්‍යා වලිනි)

දිස්ත්‍රික්කය	කරමාන්ත අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්නා කරමාන්තයන් (අ)		ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන	දැහැලුම් කම්බල 200 වැවපිළවල	එකතුව
	දැනට පවතීන කරමාන්ත පූර්ල කිරීම්	ප්‍රවර්ගාමී කරමාන්ත			
1. කොළඹ	136	80	64	10	290
2. ගම්පහ	72	3	187	6	268
3. අම්පාර	-	-	-	2	2
4. ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	2	2
5. මධ්‍යකළුව	-	-	-	3	3
6. අනුරාධපුරය	1	2	1	15	19
7. ව්‍යුතියාව	-	-	-	2	2
8. පොලොනීනුවා	-	-	2	4	6
9. කුරුණෑගල	7	1	5	10	23
10. ප්‍රකාශලම	4	1	10	8	23
11. බදුලේ	-	-	2	9	11
12. මොශරාගල	-	-	-	3	3
13. මහනුවර	5	1	3	6	15
14. නුවරඑළුය	5	-	3	4	12
15. මාතලේ	1	-	-	3	4
16. භාමින්තොට	-	-	-	7	7
17. කළුතර	11	8	5	8	32
18. ගාල්ල	3	1	7	6	17
19. මාතර	1	1	10	4	16
20. රත්නපුර	2	-	4	13	19
21. කුගල්ල	2	-	2	9	13
එකතුව	250	98	305	134	787

(අ) 1993 ඔක්තෝබර 25 දක්වා

(ඇ) 1993 දෙසැම්බර 31 දක්වා

මුදය : කරමාන්ත, විද්‍යා හා තාක්ෂණ

අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය